

Quyết định số: 17/2022/HS-GĐT

Ngày 04 tháng 10 năm 2022

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
HỘI ĐỒNG THẨM PHÁN
TÒA ÁN NHÂN DÂN TỐI CAO

- Thành phần Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao gồm có:

Chủ tọa phiên tòa: ông Trần Văn Cò.

Các thành viên Hội đồng giám đốc thẩm gồm có: Thiếu tướng Dương Văn Thăng, ông Phạm Quốc Hưng, ông Nguyễn Biên Thùy và bà Lương Ngọc Trâm.

- Thư ký phiên tòa: bà Nguyễn Thị Thu - Thẩm tra viên Tòa án nhân dân tối cao.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tối cao tham gia phiên tòa: ông Nguyễn Văn Nông - Kiểm sát viên Viện kiểm sát nhân dân tối cao.

Ngày 04 tháng 10 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân tối cao mở phiên tòa giám đốc thẩm xét xử vụ án hình sự đối với:

Phan Thế V sinh năm 1988; trú tại tổ 4, ấp Phú B, xã C, thị xã T, tỉnh Bình Dương; nghề nghiệp: nhân viên Công ty vận tải đường sắt S; trình độ văn hóa: lớp 12/12; con ông Phạm Mạnh H và bà Hà Thị H1; có vợ và 02 con; tiền án, tiền sự: không; bị bắt tạm giữ từ ngày 13/4/2018, đến ngày 22/4/2018 được thay thế bằng biện pháp ngăn chặn cấm đi khỏi nơi cư trú.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Vào hồi 16 giờ 15 phút ngày 13/4/2018, tại cổng D1 ga Hà Nội (đường L, phường N, quận H, thành phố Hà Nội), tổ công tác thuộc Đội Cảnh sát môi trường và Đội Cảnh sát kinh tế - Công an quận H kiểm tra 01 hộp carton của Phan Thế V, phát hiện bên trong chứa 05 cá thể động vật Cu ly (04 cá thể còn sống và 01 cá thể đã chết). Tại Kết luận giám định động vật số 317/STTNSV ngày 20/4/2018, Viện Sinh thái và Tài nguyên sinh vật thuộc Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam kết luận: 05 cá thể động vật là loài Cu ly lớn có tên khoa học là *Nycticebus bengalensis*; loài Cu ly lớn thuộc Phụ lục I Danh mục loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ, ban hành kèm theo Nghị định số 160/2013/NĐ-CP ngày 12/11/2013 của Chính phủ.

Tại Cơ quan điều tra, Phan Thế V khai nhận: V là nhân viên Công ty vận tải đường sắt S làm việc trên tàu Thống Nhất số hiệu SE8, vận chuyển hành khách từ ga Sài Gòn đến ga Hà Nội. Khoảng 13 giờ 15 phút ngày 12/4/2018, khi V đang soát vé cho hành khách lên tàu tại ga Nha Trang, thì có 01 nam thanh niên không quen biết tên G thuê V vận chuyển 01 hộp carton bên trong chứa 05 cá thể Cu ly đến Hà Nội để giao cho khách, với tiền công 200.000 đồng. Khoảng 16 giờ ngày 13/4/2018, tàu về đến ga Hà Nội, V mang hộp

carton chứa 05 cá thể Cu ly ra cửa D1 ga Hà Nội để chờ giao cho khách thì bị Công an kiểm tra, bắt giữ.

Đối với 05 cá thể Cu ly (04 cá thể còn sống và 01 cá thể đã chết): ngày 13/4/2018, Cơ quan điều tra đã bàn giao cho Trung tâm cứu hộ động vật hoang dã Hà Nội tiếp nhận, nuôi giữ.

Tại Bản án hình sự sơ thẩm số 154/2018/HSST ngày 17/9/2018, Tòa án nhân dân quận H, thành phố Hà Nội quyết định áp dụng điểm a khoản 2 Điều 244; điểm s khoản 1 và khoản 2 Điều 51; Điều 54 Bộ luật Hình sự, xử phạt Phan Thế V 03 năm tù về tội vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm.

Ngoài ra, Tòa án cấp sơ thẩm còn quyết định về xử lý vật chứng, án phí và tuyên quyền kháng cáo theo luật định.

Ngày 27/9/2018, Phan Thế V kháng cáo xin hưởng án treo.

Tại Bản án hình sự phúc thẩm số 762/2018/HS-PT ngày 19/11/2018, Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội sửa một phần bản án sơ thẩm, áp dụng điểm a khoản 2 Điều 244; các điểm s và t khoản 1, khoản 2 Điều 51; Điều 54; Điều 65 Bộ luật Hình sự, xử phạt Phan Thế V 03 năm tù về tội vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm nhưng cho hưởng án treo; thời gian thử thách 05 năm kể từ ngày tuyên án.

Tại Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm số 21/QĐ-VKS-HS ngày 23/8/2019, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội kháng nghị Bản án hình sự phúc thẩm số 762/2018/HS-PT ngày 19/11/2018 của Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội, đề nghị Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội xét xử theo thủ tục giám đốc thẩm, hủy bản án hình sự phúc thẩm nêu trên, giữ nguyên Bản án hình sự sơ thẩm số 154/2018/HSST ngày 17/9/2018 của Tòa án nhân dân quận H, thành phố Hà Nội.

Tại Quyết định giám đốc thẩm số 19/2020/HS-GĐT ngày 30/5/2020, Ủy ban Thẩm phán Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội quyết định không chấp nhận Kháng nghị giám đốc thẩm số 21/QĐ-VKS-HS ngày 23/8/2019 của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội, giữ nguyên Bản án hình sự phúc thẩm số 762/2018/HS-PT ngày 19/11/2018 của Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội.

Tại Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm số 14/QĐ-VKSTC- V7 ngày 27/5/2021, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tối cao kháng nghị Quyết định giám đốc thẩm số 19/2020/HS-GĐT ngày 30/5/2020 của Ủy ban Thẩm phán Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội đối với Phan Thế V; đề nghị Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao xét xử giám đốc thẩm theo hướng hủy quyết định giám đốc thẩm nêu trên và Bản án hình sự phúc thẩm số 762/2018/HS-PT ngày 19/11/2018 của Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội; giữ nguyên phần quyết định về hình phạt của Bản án hình sự sơ thẩm số 154/2018/HSST ngày 17/9/2018 của Tòa án nhân dân quận H, thành phố Hà Nội, xử phạt Phan Thế V 03 năm tù về tội vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm với nhận định như sau:

“Phan Thế V vận chuyển trái phép 05 cá thể Cu ly thuộc danh mục loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ. Hành vi phạm tội của V thuộc trường

hợp rất nghiêm trọng được quy định tại điểm a khoản 2 Điều 244 Bộ luật hình sự năm 2015, có khung hình phạt từ 5 năm đến 10 năm tù. Tòa án cấp sơ thẩm áp dụng Điều 54 Bộ luật hình sự, xử phạt Phan Thế V 3 năm tù về tội “Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm” là đã đánh giá, vận dụng các tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự và xem xét đặc điểm nhân thân tốt của bị cáo, mức hình phạt phù hợp với tính chất của hành vi phạm tội của Phan Thế V.

Trên cơ sở Công văn số 102/PC01 ngày 02/10/2018 của Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an tỉnh N, xác nhận việc Phan Thế V cung cấp tin báo để Phòng PC46 Công an tỉnh N bắt quả tang, khởi tố vụ án, khởi tố bị can đối với Nguyễn Tuấn H2 về hành vi vận chuyển trái phép 02 cá thể hổ từ Thành phố Hồ Chí Minh ra các tỉnh phía bắc, Tòa án cấp phúc thẩm và Hội đồng xét xử giám đốc thẩm đã nhận định đây là tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự mới “Người phạm tội tích cực hợp tác với cơ quan có trách nhiệm trong việc phát hiện tội phạm” theo quy định tại điểm t khoản 1 Điều 51 Bộ luật hình sự và dùng làm căn cứ để áp dụng Điều 65 Bộ luật hình sự, cho Phan Thế V được hưởng án treo là không có căn cứ pháp luật, bởi các lẽ sau:

Kết quả xác minh giám đốc thẩm của Viện kiểm sát nhân dân tối cao cho thấy, việc lập công của Phan Thế V được Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an tỉnh N xác nhận là không có thật, thể hiện: tại Công văn số 581/CV-VKS-P7 ngày 23/3/2021, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Nghệ An báo cáo kết quả xác minh như sau: trong thời gian từ năm 2018-2019, các cơ quan tiến hành tố tụng tỉnh Nghệ An không khởi tố, điều tra, truy tố, xét xử đối với Nguyễn Tuấn H2 về tội “Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm” theo quy định tại Điều 244 Bộ luật hình sự; tại Công văn số 534/VPCQCSĐT ngày 19/5/2021, Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an tỉnh Nghệ An xác minh vụ án Phan Thế V với nội dung: trong thời gian từ năm 2018 đến năm 2019, Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an tỉnh Nghệ An và Cơ quan điều tra Công an của 21 huyện, thị xã, thành phố trên địa bàn tỉnh Nghệ An không tiến hành khởi tố, điều tra vụ án Nguyễn Tuấn H2 về tội “Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm” theo quy định tại Điều 244 Bộ luật hình sự.

Trong khi đó, tại Công văn số 102 ngày 02/10/2018, Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an tỉnh Nghệ An đã nêu: Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an tỉnh Nghệ An đang thụ lý, điều tra vụ án “Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm” theo quyết định khởi tố vụ án số 43 ngày 23/9/2018 và quyết định khởi tố bị can số 98 ngày 25/9/2018 đối với Nguyễn Tuấn H2 về tội “Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm”; ngày 21/9/2018, Phan Thế V đã cung cấp tin báo giúp Cơ quan điều tra bắt quả tang Nguyễn Tuấn H2 về hành vi vận chuyển trái phép 02 cá thể hổ từ Thành phố Hồ Chí Minh đi các tỉnh phía bắc.

Từ kết quả xác minh giám đốc thẩm đủ cơ sở xác định: tài liệu Tòa án cấp phúc thẩm và Hội đồng xét xử giám đốc thẩm dùng làm căn cứ để cho Phan Thế V hưởng án treo là không đúng sự thật vì việc khởi tố, điều tra, truy tố, xét xử đối với Nguyễn Tuấn H2 là không có trên thực tế. Do đó, không thể sử dụng

tài liệu này làm căn cứ để áp dụng Điều 65 Bộ luật hình sự, cho Phan Thế V được hưởng án treo.”

Tại phiên tòa giám đốc thẩm, đại diện Viện kiểm sát nhân dân tối cao đề nghị Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao chấp nhận kháng nghị của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tối cao.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

[1] Về tội danh:

Phan Thế V nhận vận chuyển thuê 05 cá thể Cu ly lớn từ Nha Trang ra Hà Nội, với tiền công 200.000 đồng. Các cá thể Cu ly lớn này thuộc Phụ lục I Danh mục loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ (ban hành kèm theo Nghị định số 160/2013/NĐ-CP ngày 12/11/2013 của Chính phủ). Do đó, Tòa án cấp sơ thẩm và Tòa án cấp phúc thẩm kết án Phan Thế V về tội vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm quy định tại Điều 244 Bộ luật Hình sự là có căn cứ.

[2] Về hình phạt:

[2.1] Tòa án cấp sơ thẩm đã đánh giá tính chất, mức độ nguy hiểm của hành vi phạm tội mà V đã thực hiện, V có nhân thân tốt, sau khi phạm tội đã thành khẩn khai báo, ăn năn hối cải, gia đình Vũ có công với cách mạng nên xử phạt Phan Thế V 03 năm tù là phù hợp.

[2.2] Trước khi xét xử phúc thẩm, Tòa án cấp phúc thẩm nhận được Công văn số 102/PC01 ngày 02/10/2018 của Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an tỉnh N (sau đây viết tắt là Công văn số 102) có nội dung xác nhận ngày 21/9/2018, Phan Thế V đã cung cấp lịch trình vận chuyển 02 cá thể hổ từ Thành phố Hồ Chí Minh đi các tỉnh phía Bắc, giúp Công an tỉnh N bắt quả tang Nguyễn Tuấn H2 đang vận chuyển 02 cá thể hổ. Do xác định đây là tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự mới đối với V quy định tại điểm t khoản 1 Điều 51 Bộ luật Hình sự và Phan Thế V đủ các điều kiện để được hưởng án treo theo quy định tại Nghị quyết số 02/2018/NQ-HĐTP ngày 15/5/2018 của Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao, nên Tòa án cấp phúc thẩm đã áp dụng thêm Điều 65 Bộ luật Hình sự, cho Phan Thế V hưởng án treo là có căn cứ, đúng pháp luật.

[3] Sau khi xét xử phúc thẩm, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội kháng nghị giám đốc thẩm, đề nghị không cho Phan Thế V được hưởng án treo. Tuy nhiên, quyết định kháng nghị giám đốc thẩm của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội không nêu rõ “*sai lầm nghiêm trọng trong việc áp dụng pháp luật*” là như thế nào, vi phạm điều luật nào của Bộ luật Hình sự hoặc Bộ luật Tố tụng hình sự, nên trên cơ sở đánh giá tính chất nguy hiểm của hành vi phạm tội, nhân thân và các tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự mà Phan Thế V được áp dụng, Ủy ban Thẩm phán Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội quyết định không chấp nhận kháng nghị của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội là có căn cứ.

[4] Tại Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm số 14 ngày 27/5/2021, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tối cao kháng nghị Quyết định giám đốc thẩm số 19/2020/HS-GĐT ngày 30/5/2020 của Ủy ban Thẩm phán Tòa án nhân dân

cấp cao tại Hà Nội, đề nghị Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao hủy quyết định giám đốc thẩm của Ủy ban Thẩm phán và bản án phúc thẩm, giữ nguyên phần quyết định về hình phạt đối với Phan Thế V tại bản án sơ thẩm. Lý do của kháng nghị giám đốc thẩm là việc áp dụng tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự quy định tại điểm t khoản 1 Điều 51 Bộ luật Hình sự đối với Phan Thế V không có căn cứ pháp luật, vì theo xác minh của Viện kiểm sát nhân dân tối cao thì nội dung xác nhận tại Công văn số 102 là không có thật.

[5] Qua nghiên cứu tài liệu xác minh của Viện kiểm sát nhân dân tối cao, nhận thấy: có cơ sở xác định nội dung xác nhận tại Công văn 102 là không có thật, nhưng người ký công văn (Đại tá Nguyễn Đức L) và cơ quan ban hành công văn đều có thật và có thẩm quyền. Việc giả mạo nội dung xác nhận, thì cơ quan, cá nhân có thẩm quyền xác nhận phải chịu trách nhiệm. Tại thời điểm xét xử phúc thẩm cũng như xét xử giám đốc thẩm của Ủy ban Thẩm phán Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội, thì Công văn số 102 được xác định là có nội dung thật, hình thức pháp lý đúng quy định (số văn bản, chữ ký của người có thẩm quyền ký, dấu của cơ quan có thẩm quyền điều tra), nên Tòa án cấp phúc thẩm và Ủy ban Thẩm phán Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội căn cứ vào công văn này để nhận định Phan Thế V được hưởng thêm tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự và cho V hưởng án treo là có căn cứ, không vi phạm quy định của Bộ luật Hình sự.

[6] Đối với kết quả xác minh của Viện kiểm sát nhân dân tối cao về nội dung xác nhận tại Công văn số 102 là không có thật, bị giả mạo, thì đây là căn cứ để kháng nghị theo thủ tục tái thẩm, thuộc trường hợp quy định tại khoản 3 Điều 398 Bộ luật Tố tụng hình sự: “*Vật chứng, biên bản về hoạt động điều tra, truy tố, xét xử, biên bản hoạt động tố tụng khác hoặc những chứng cứ, tài liệu, đồ vật khác trong vụ án bị giả mạo hoặc không đúng sự thật*”, không phải là căn cứ kháng nghị theo thủ tục giám đốc thẩm. Theo quy định tại Điều 401 Bộ luật Tố tụng hình sự, thì thời hạn kháng nghị tái thẩm theo hướng không có lợi cho người bị kết án không quá 01 năm, kể từ ngày Viện kiểm sát nhận được tin báo về tình tiết mới. Đến nay, đã hết thời hạn kháng nghị tái thẩm theo hướng không có lợi đối với Phan Thế V.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 4 Điều 382; khoản 1 Điều 388; Điều 389 Bộ luật Tố tụng hình sự:

1. Không chấp nhận Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm số 14/QĐ-VKSTC-V7 ngày 27/5/2021 của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tối cao.
2. Giữ nguyên Quyết định giám đốc thẩm số 19/2020/HS-GĐT ngày 30/5/2020 của Ủy ban Thẩm phán Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội.

Nơi nhận:

- Chánh án TANDTC (để báo cáo);
- Viện trưởng VKSNDTC;
- Vụ 7 - VKSNDTC;
- TAND cấp cao tại Hà Nội;
- VKSND cấp cao tại Hà Nội;
- Công an, VKSND, TAND TP Hà Nội;
- Cục Thi hành án dân sự TP Hà Nội;
- TAND quận H, TP Hà Nội;
- VKSND quận H, TP Hà Nội;
- Bị cáo Phan Thế V (theo địa chỉ);
- UBND xã C, TX T, tỉnh Bình Dương;
- Lưu: TKTP, Vụ GDKTI (03_{MTg}), Vụ PC và QLKH, HSVA, VP.

**TM. HỘI ĐỒNG THẨM PHÁN
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Trần Văn Cò

CÁC THẨM PHÁN

CHỦ TỌA PHIÊN TÒA

Phạm Quốc Hưng

Dương Văn Thắng

Trần Văn Cò

Nguyễn Biên Thùy

Lương Ngọc Trâm